

Врз основа на член 3 став (3) од Законот за младински политики и младинско учество ("Службен весник на РСМ" бр.10/2020) и член 76-ѓ од Статутот на Општина Гевгелија („Службен гласник на Општина Гевгелија“ бр. 25/06, 08/10, 18/14, 13/20, 02/21, 05/21), на предлог на Локалниот младински совет на Општина Гевгелија, Советот на Општина Гевгелија на седницата одржана на 30.01.2023 год., донесе:

ПРОГРАМА

за работа на Локалниот младински совет на Општина Гевгелија во 2023 година

1. Вовед:

Согласно Законот за младинско учество и младински политики, формируваниот Локалниот младински совет носи Програма за работа за наредната година, преку која со активности ќе учествува во градењето на локални политики за подобрување на статусот и од интерес на младите момци и девојки на возраст од 15 до 29 години во општината. Креирањето на Програмата е во согласност со **Националната стратегија за млади 2016-2025 г.**, а прилагодена со активности за извршување на потребите и интересите на младите девојки и момци, жени и мажи на локално ниво.

Програмата се повикува на **Законот за еднакви можности помеѓу жените и мажите** и **Законот за спречување и заштита од дискриминација**, како и на **Стратегијата за родова рамноправност 2022-2026 г.**

Во изработката учествуваа членовите на Локален младински совет и членовите на Локалното младинско собрание на Општина Гевгелија, давајќи предлози за активностите кои би биле од корист за младите момчиња и девојчиња и мажи и жени во Општина Гевгелија на возраст од 15 до 29 години.

Предложените активности соодветствуваат со согледбите во актуелната состојба со младите во општина Гевгелија, согласно информациите кои секојдневно допираат до членовите на Локалното собрание на млади и Локалниот младински совет на Општина Гевгелија, како претставници на младиот свет, консултациите со младинските организации на подрачјето на Општина Гевгелија и мапираните проблеми на општинско ниво во рамки на проектот: „Младински политики за подобар животен стандард на млади од помали средини“, преку спроведеното истражување на МОФ за застапување на младинските приоритети во седум општини, меѓу кои и Општина Гевгелија (Извор: Документот за јавни политики „Младинска вклученост во единиците на локалната самоуправа“, 2022 г., стр.13- глава „Резиме на мапирани проблеми на општинско ниво“).

Во Програмата се предвидени активности од неколку тематски области како: младинско учество, младинско информирање, образование, вработување и поддршка пред вработување, култура и спорт.

1.1. Тематски области:

- **Младинско учество** – Учесството на младите девојки и момци, жени и мажи е процес на создавање на можности за тие да бидат значаен дел од процесот и ефективно да влијаат во креирањето и спроведувањето на политиките кои придонесуваат во развојот на стратегиите и програмите.

- **Младинско информирање** – обезбедување пристап до информациите кои се поврзани со младите девојки и момци, жени и мажи, од институциите на централно и локално ниво. Најчесто, младинското информирање се подразбира како систем за давање услуги со специјализирани сервисни информации, кои се од интерес на младите луѓе. Особено важно за овој процес е тој да резултира со квалитетни информации до кои младите имаат слободен пристап и широка достапност.

- **Образование** – Образованието е фундаментално човеково право. Тоа им овозможува на децата (момчиња и девојчиња), на младите (момци и девојки) и на возрасните (жени и мажи) моќ за аргументирано расудување, да прават избор и да си го подобрат животот. Го разбива затворениот круг на сиромаштија и е клучен елемент на економскиот и на социјалниот развој. Од особена важност е подеднакво да се третираат: средното и високото образование, неформалното образование, квалитетот, пристапот, интеграцијата во образовниот процес.

- **Поддршка пред вработување и вработување** – Вложување напори за промена на големата резигнираност и демотивираност кај младите девојки и момци, жени и мажи, во процесот на (само) вработување како и да се зголеми поддршката за младинското претприемништво, со цел надминување на младинската невработеност.

- **Култура** – Културата се однесува на збир на материјални и духовни добра на социјална група пренесена од генерација на генерација со цел да се водат индивидуалните и колективните практики. Вклучува јазик, процеси, начини на живот, обичаи, традиции, навики, вредности, обрасци, алатки и знаење. Покрај дејноста на општинските културни установи, да се поттикнат и поддржат и други мерки и активности за подобрување на културно-рекреативниот живот и културна понуда за младите луѓе (девојки и момци, жени и мажи).

- **Спорт** - Спортот придонесува за личен и социјален развој преку креативни активности, рекреативни ангажмани и градење на здрави животни навики кај индивидуите, а особено оваа активност помага за физичка и ментална благосостојба кај младите девојки и момци, жени и мажи.

- **Квалитет на живот** - Содржи елементи од сите досега обработени тематски области, но истовремено се фокусира и на нови кои директно не припаѓаат под постоечките области.

1.2. Цели:

- обезбедени соодветни ресурси за имплементација на младински политики и механизми за младинско учество на локално ниво;
- институциите, организациите и младите (девојки и момци, жени и мажи) имаат редовни, континуирани и заеднички активности во согласност со интересите на младите девојки и момци, жени и мажи;
- достапност на информации од интерес на младите девојки и момци, жени и мажи (јавни повици, јавни конкурси, настани, обуки);
- младите девојки и момци и жени и мажи како проактивни и креативни партнери во процесот на надминување на невработеноста;
- збогатување на културно-забавниот живот на младите девојки и момци, жени и мажи; активно вклучување на младите девојки и момци, жени и мажи во креирање и спроведување на културните политики;
- збогатување на спортскиот живот на младите девојки и момци, жени и мажи; активно вклучување на млади девојки и момци и жени и мажи вклучени во креирање и спроведување политики за развој на спортот;
- активен придонес на младите девојки и момци, жени и мажи во зачувувањето на животната средина.

2. Анализа на состојбата

2.1. Според Попис, 2021 г. (извор: Завод за статистика)

Вкупно резидентно население според поединечни години на возраст и пол

Гевгелија	Пол – Вк.	Мажи	Жени
Возраст – ВК.	3241	1652	1589
15	197	101	96
16	197	108	89
17	199	100	99
18	238	121	117
19	178	85	93
20	202	98	104
21	226	130	96
22	201	107	94
23	207	93	114
24	214	106	108
25	227	113	114
26	235	123	112
27	255	128	127
28	240	124	116
29	225	115	110

Вкупно резидентно население на возраст од 15+ години според писменост и пол

Гевгелија	Писменост – ВК.			Писмен			Неписмен			Непознато		
	Пол – ВК.	М	Ж	Пол – ВК.	М	Ж	Пол – ВК.	М	Ж	Пол – ВК.	М	Ж
Возр. група – ВК.	3241	1652	1589	3153	1611	1542	5	2	3	83	44	39
15-19	1 009	515	494	1 000	508	492	-	-	-	9	7	2
20-24	1 050	534	516	1 025	524	501	2	1	1	23	9	14
25-29	1 182	603	579	1 128	579	549	3	1	2	51	23	28

Вкупно резидентно население на возраст од 15+ години според највисок степен на образование, пол, возраст

Гевгелија	Највисок степен на школска подготовка – ВК.	Без образование	Незавршено основно образование	Основно образование	Средно образование	Високо образование	Магистратура	Докторат	Непознато
	Мажи	Мажи	Мажи	Мажи	Мажи	Мажи	Мажи	Мажи	Мажи
Возрасна група – ВК.	1652	6	4	404	1001	178	20	0	39
15-19	515	1	4	383	120	-	-	-	7
20-24	534	3	-	7	474	39	2	-	9
25-29	603	2	-	14	407	139	18	-	23

Гевгелија	Највисок степен на школска подготовка - ВК.	Без образование	Незавршено основно образование	Основно образование	Средно образование	Високо образование	Магистратура	Докторат	Непознато
	Жени	Жени	Жени	Жени	Жени	Жени	Жени	Жени	Жени
Возрасна група – ВК.	1589	1	8	366	806	320	44	0	44
15-19	494	-	6	350	136	-	-	-	2
20-24	516	-	1	8	414	75	4	-	14
25-29	579	1	1	8	256	245	40	-	28

Вкупно работоспособно население на возраст од 15 и повеќе според возраст, пол и економската активност

Гевгелија	Раб. нас. - ВК.			Акт. население - ВК.			Акт. население - вработ.			Акт. население - невработ.			Вк. неакт. население			Непознато		
	Пол – ВК.	М	Ж	Пол - ВК.	М	Ж	Пол - ВК.	М	Ж	Пол - ВК.	М	Ж	Пол – ВК.	М	Ж	Пол - ВК.	М	Ж
Возрасна група – ВК.	3241	1652	1589	1721	914	807	1387	726	661	334	188	146	1486	722	764	34	16	18
15-19	1 009	515	494	103	60	43	54	32	22	49	28	21	890	447	443	16	8	8
20-24	1 050	534	516	616	341	275	482	266	216	134	75	59	428	190	238	6	3	3
25-29	1 182	603	579	1 002	513	489	851	428	423	151	85	66	168	85	83	12	5	7

Невработени лица на возраст од 15 години и повеќе лица според највисокиот степен на школска подготовка, пол и возраст

Гевг.	Највисок степен на школска подготовка – ВК.			Без образование			Незавр. основно образ.			ОО			СО			ВО			М-Р			Д-Р			Непоз.		
	Пол – ВК.	М	Ж	Пол – ВК.	М	Ж	Пол – ВК.	М	Ж	Пол – ВК.	М	Ж	Пол – ВК.	М	Ж	Пол – ВК.	М	Ж	Пол – ВК.	М	Ж	Пол – ВК.	М	Ж	Пол – ВК.	М	Ж
Возрастна група - ВК.	33 4	18 8	14 6	1	1	-	2	1	1	26 4	1 2	1 2	23 7	15 1	8 6	56	1 8	3 8	12	4	8	-	-	-	-	-	-
15-19	49	28	21	-	-	-	-	-	-	13	6	7	36	22	1 4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20-24	13 4	75	59	-	-	-	1	-	1	7	4	3	10 8	66	4 2	16	5	1 1	2	-	2	-	-	-	-	-	-
25-29	15 1	85	66	1	1	-	1	-	1	6	4	2	93	63	3 0	40	1 3	2 7	10	4	6	-	-	-	-	-	-

Вкупно резидентно население според статусот на попреченост по возрастни групи и пол

Гевгелија	Статус на попреченост- ВК.			Да			Не			Не се изјаснил		
	Пол - ВК.	М	Ж	Пол - ВК.	М	Ж	Пол - ВК.	М	Ж	Пол - ВК.	М	Ж
15-65	14 266	7 272	6 994	490	250	240	13 008	6 611	6 397	23	11	12

Вкупно резидентно население според видот на попреченоста, групи на возраст и пол

Гевгелија	Вид на попреченост- ВК.			Со движењето			Со видот			Со слухот			Со комуникацијата			Други потешкотии		
	Пол - ВК.	М	Ж	Пол - ВК.	М	Ж	Пол - ВК.	М	Ж	Пол - ВК.	М	Ж	Пол - ВК.	М	Ж	Пол - ВК.	М	Ж
15-65	490	250	240	178	91	87	54	22	32	26	9	17	34	20	14	198	108	90

Според спроведениот Попис во 2021 година, вкупната бројка на младо резидентно население во Општина Гевгелија изнесува 3241 лице, од кои 1652 се мажи, а 1583 жени. Според возраста на лицата од 15 до 29 години, најбројни се лицата на возраст од 27 години, чија бројка изнесува 255 лица, од кои 128 мажи и 127 жени. Од вкупно попишаните млади лица, 3153 се изјасниле дека се писмени, од кои 1611 мажи и 1542 жени, а најбројна е категоријата на млади, на возраст од 25 до

29 години. Според степенот на образование, преовладува бројот на лицата со завршено средно образование, од кои 1001 маж и 806 жени, а најбројна е категоријата на возраст од 15 до 19 години- 1807 лица. Бројот на млади кои учат средно образование, изнесува 831 лица. Според статистичките податоци од Пописот, најголем број од младите се невработени лица на возраст од 25 до 29 години, а според степенот на школската подготовка се лицата со завршено средно образование, на возраст од 20 до 24 години.

2.2. Податоци за ученици во средно образование (Извор: Одделение за образование при Општина Гевгелија)

ПРЕГЛЕД на вкупниот број на ученици, повторувачи и паралелки во средното образование според видот на образованието и наставниот јазик во учебната 2022/2023 година

Општина	Средно училиште	наставен јазик	I година			II година			III година			IV година			ВКУПНО I-IV		
			ученици	од кои повторувачи	паралелки	ученици	од кои повторувачи	паралелки	ученици	од кои повторувачи	паралелки	ученици	од кои повторувачи	паралелки	ученици	од кои повторувачи	паралелки
Гевгелија	СОУ „Јосиф Јосифовски“	македонски јазик	147	0	9	174	0	10	171	0	11	144	0	8	636	0	38
		албански јазик													0	0	0
		турски јазик													0	0	0
		српски јазик													0	0	0
		ВКУПНО	147	0	9	174	0	10	171	0	11	144	0	8	636	0	38

Општина	Средно училиште	гимназиско образование	I година			II година			III година			IV година			ВКУПНО I-IV		
			ученици	од кои повторувачи	паралелки	ученици	од кои повторувачи	паралелки	ученици	од кои повторувачи	паралелки	ученици	од кои повторувачи	паралелки	ученици	од кои повторувачи	паралелки
Гевгелија	СОУ „Јосиф Јосифовски“	македонски јазик	44		3	56		4	73		5	82		5	255	0	17
		албански јазик													0	0	0
		турски јазик													0	0	0
		српски јазик													0	0	0
		ВКУПНО	44	0	3	56	0	4	73	0	5	82	0	5	255	0	17

Општина	Средно училиште	стручно образование	I година			II година			III година			IV година			ВКУПНО I-IV		
			ученици	од кои повторувачи	паралелки	ученици	од кои повторувачи	паралелки	ученици	од кои повторувачи	паралелки	ученици	од кои повторувачи	паралелки	ученици	од кои повторувачи	паралелки
Гевгелија	СОУ „Јосиф Јосифовски“	македонски јазик	103		6	118		6	98		6	62		3	381	0	21
		албански јазик													0	0	0
		турски јазик													0	0	0
		ВКУПНО	103	0	6	118	0	6	98	0	6	62	0	3	381	0	21

вид на образование	образовен профил/ подрачје/ насока	пол	I година (ученици по наставен јазик и пол)				II година (ученици по наставен јазик и пол)				III година (ученици по наставен јазик и пол)				IV година (ученици по наставен јазик и пол)				ВКУПНО (ученици по наставен јазик и пол) I-IV			
			мак .j.	ал б.ј	ту р.ј	вкуп но	мак .j.	ал б.ј	ту р.ј	вкуп но	мак .j.	ал б.ј	ту р.ј	вкуп но	мак .j.	ал б.ј	ту р.ј	вкуп но	мак .j.	ал б.ј	ту р.ј	вкуп но
гимназиско		женски	31			31	30			30				0				0	61	0	0	61
		вкупно	44			44	56			56				0				0	100	0	0	100
Гимназиско	ПМА	женски				0				0	7			7	2			2	9	0	0	9
		вкупно				0				0	25			25	15			15	40	0	0	40
гимназиско	ПМБ	женски				0				0	15			15	28			28	43	0	0	43
		вкупно				0				0	24			24	45			45	69	0	0	69
гимназиско	ОХА	женски				0				0	8			8	11			11	19	0	0	19
		вкупно				0				0	8			8	22			22	30	0	0	30
гимназиско	ОХБ	женски				0				0	11			11				0	11	0	0	11
		вкупно				0				0	16			16				0	16	0	0	16
стручно	економски техничар	женски	7			7	26			26	16			16	10			10	59	0	0	59
		вкупно	12			12	36			36	21			21	16			16	85	0	0	85
стручно	МТМВ	женски	1			1	0			0	0			0	0			0	1	0	0	1
		вкупно	18			18	23			23	20			20	17			17	78	0	0	78
стручно	автомеханичар	женски	0			0	0			0	0			0				0	0	0	0	0

		вкупно	3			3	0			0	6			6			0	9	0	0	9	
стручно	ХТТ	женски	11			11	15			15	19			19	12			12	57	0	0	57
		вкупно	25			25	23			23	27			27	29			29	104	0	0	104
стручно	готвач	женски	0			0	2			2	4			4			0	6	0	0	6	
		вкупно	7			7	9			9	13			13			0	29	0	0	29	
стручно	келнер	женски	2			2	1			1	4			4			0	7	0	0	7	
		вкупно	9			9	3			3	11			11			0	23	0	0	23	
стручно	гинеколошко-акушерска сестра	женски	12			12	16			16				0			0	28	0	0	28	
		вкупно	12			12	16			16				0			0	28	0	0	28	
стручно	физиотерапевтски техничар	женски	2			2	4			4				0			0	6	0	0	6	
		вкупно	4			4	8			8				0			0	12	0	0	12	
стручно	бизнис администратор	женски	8			8				0				0			0	8	0	0	8	
		вкупно	13			13				0				0			0	13	0	0	13	
ВКУПНО		женски	74			74	94			94	84			84	63			63	315	0	0	315
		вкупно	147			147	174			174	171			171	144			144	636	0	0	636

Во Општина Гевгелија има едно средно училиште. Во СОУ „Јосиф Јосифовски“ - Гевгелија, во учебната 2022/2023 година, настава следат вкупно 636 ученика, од кои 315 се женски, а 321 машки, распоредени во 38 паралелки. Од кои, во 17 паралелки настава за гимназиско образование следат 255 ученика (143 женски и 112 машки), додека настава за средно стручно образование следат 381 ученик, распоредени во 21 паралелка (172 женски и 209 машки). Вкупниот број на ученици во прва година изнесува 174 (74 женски и 100 машки), во втора година 174 (94 женски и 80 машки), во трета година 171 (84 женски и 84 машки) и во четврта година 144 ученика (63 женски и 81 машко).

3. Активности и финансирање

Тематска област:	Активност:	Очекуван резултат:	Временска рамка:	Вид ресурси:	Предвиден буџет:
1. Младинско учество	- Изработка на Стратегија за млади на општина Гевгелија	- активно вклучување на младите како активни партнери во процесот на имплементација на младинска работа на локално ниво - изработка на Акционен план на активности.	јануари-декември, 2023 година	работни простории, надворешни консултанти	12.000,00 денари
	- Отворање на Канцеларија за млади	- обезбедување на сите потребни ресурси за подготвка и отворање на канцеларија за млади во Општина Гевгелија (работен простор за одржување седници на ЛМС на ОГ, како и простор за одржување средби со и организирање настани за младите)	јануари-јуни, 2023 година	Канцелариска опрема, канцелариски материјали, објект/просторија, внатрешно уредување	90.000,00 денари
	- Социјална инклузија на лица со попреченост (квартални состаноци со деца и млади со попреченост)	- идентификување и афирмација на проблемите со кои се соочуваат децата и младите со попреченост на локално ниво	март- мај - септември - декември, 2023	Простории за работа, промотивен материјал, аудио-визуелни алатки	14.000,00 денари
2. Младинско информирање	- Веб-платформа на која ќе бидат собрани сите информации од интерес на младите (јавни повици,	- подобра информираност на младите - унапредена транспарентност и полесна	јануари-декември, 2023 година	работни простории, ИТ-уреди, администратор	25.000,00 денари

	јавни конкурси, настани, обуки, интернет-алатка за комуникација со младите)	достапност до информации			
3. Образование	- Финансиска едукација на млади за рационално управување со личните финансии	- препознавање финансиски криминал и превенција од финансиска измама	јуни, 2023 година	работни простории, надворешни консултанти	10.000,00 денари
	- Еко-едукација на млади за одржливо користење на обновливите извори	- подобрување на знаењата од областите на енергетска криза, климатските промени и практично справување со истите	мај, 2023 година	Сала за настани, аудио-визуелни помагала, предавачи	8.000,00 денари
	- Трибина за младите на табу- тема (за определување на темата ќе биде спроведена електронска анкета на веб-сајтот на Општина Гевгелија, како и писмена анкета во училиштата и младинските организации)	- подигање на свеста за конкретен проблем кој е табу-тема меѓу младите	април, 2023 година	Предавачи, промотивен материјал	6.000,00 денари
4. Поддршка пред вработување	- Обука за претставување лични професионални компетенции и квалификации (пишување CV, мотивационо писмо и симулација на интервју)	- подобрување на компетенциите на младите за вработување	мај, 2023 - мај, 2024	работни простории, надворешни консултанти	8.000,00 денари

5. Култура	- Одбележување на Меѓународниот ден на младите (12 Август) со дневна културно-уметничка програма	- вклучување на младите уметници од Гевгелија во културниот живот и нивна афирмација	август, 2023 година	работна просторија, промотивни материјали, сала за настани и јавен простор	20.000,00 денари
	- Летна културна програма за младите (културно-уметничка манифестација, музички концерти, кино-ден)	- збогатен културно-забавен живот во текот на летниот период	јуни - август, 2023 година	работна просторија, промотивни материјали, сала за настани и јавен простор	30.000,00 денари
6. Спорт	- Дневна спортска програма со натпреварувачки карактер за време на велигденските празници	- поттикнување на спортскиот и натпреварувачки дух за учениците од основните училишта и СОУ „Јосиф Јосифовски“ - Гевгелија	мај, 2023 година	работна просторија, промотивни материјали и јавен простор	15.000,00 денари
7. Квалитет на живот	- Пошумување, враќање на Ден на дрвото на локално ниво	- поголема одговорност и развиена свест на младите за зачувување на животната средина	28 Април, 2023 година	промотивни материјали, ресурси потребни за еко-акција	30.000,00 денари
Други активности:					
Вкупно:					268.000,00 денари

Активностите утврдени во оваа Програма ќе бидат реализирани со средства од Буџетот на Општина Гевгелија за 2023 година (**Програма D0 Градоначалник**), со можност и за други извори на финансирање како што се проекти, соработка со Агенција за млади и спорт и невладини организации кои работат во областа на младите. Согласно Законот за младинско учество и младински политики, од Буџетот на Општина Гевгелија треба да се издвојат средства во висина од 0,1%.

За активностите од областа на младинските политики и младинското учество кои не се опфатени со оваа Програма, а ќе се појават во текот на 2023 година и се од општ интерес за младите од општина Гевгелија, и за истите ќе бидат обезбедени дополнителни средства, Советот на Општина Гевгелија ќе изврши дополнување на истата.

4. Родови индикатори

- вклученост на девојки и момци, жени и мажи во креирањето на младинските политики на локално ниво;
- вклученост на девојчињата и момчињата, мажи и жени во реализацијата на младинските политики;
- еднаков пристап на девојки и момци, жени и мажи до информациите од нивна корист (јавни повици, конкурси, настани, обуки);
- број на девојки и момци, жени и мажи во подготовката и усвојување на Стратегијата за млади на Општина Гевгелија;
- број на девојци и момци, жени и мажи кои ја посетиле канцеларијата на Локалниот младински совет и побарале информации од интерес на младите во делокругот на неговите надлежности и надлежностите на Општина Гевгелија;
- број на девојки и момци, жени и мажи членови во граѓански организации;
- број на девојки и момци, жени и мажи со попреченост на возраст од 15 до 29 години;
- процент на девојки и момци, жени и мажи кои ќе посетуваат обуки;
- број на девојки / момчиња, жени и мажи изведувачи, изложувачи, актери.

5. Извршител на Програмата

Задолжен за извршување на активностите предвидени во Програмата е Локалниот младински совет на Општина Гевгелија, во соработка со Општина Гевгелија, а во координација со службеникот за млади во Општина Гевгелија.

5.1. Следење и известување

За резултатите од следењето и реализацијата на активностите од Програмата ќе се подготвуваат полугодишни извештаи, од страна на членовите на Локалниот младински совет во соработка со службеникот за млади.

Притоа, ќе биде подготвен и Годишниот извештај врз основа на полугодишните извештаи, кој ќе уследи на усвојување на Советот на Општина Гевгелија, а ќе биде објавен во службеното гласило. Покрај објавувањето во службеното гласило, во соработка со ИТ- службата ќе се промовираат активностите и резултатите на веб-страницата на Општина Гевгелија и социјалните мрежи, со кои располагаат Општина Гевгелија и ЛМС на ОГ.

6. Завршни одредби

Програмата за работа на Локален младински совет на Општина Гевгелија во 2023 година стапува во сила осмиот ден од денот на објавување во „Службен гласник на Општина Гевгелија“.

бр.09-173/1
30.01.2023 г.
Гевгелија

Претседател
на Советот на Општина Гевгелија,
Патрик Матх
с.р.